N.ro 258
D. 30. Października.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Tomickiego Bisk: Krako; 1536.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Jeszcze onegdaj w południe była iakby wiosenna pogoda przy cieple stopni 12, lecz iuż rozpoczęły się słoty. Nów *Grudnia* iutro o godz: 2, min: 46, po północy.

Dnia 18 b. m. przeniosł się do wieczności we wsi *Mikołaiawie*, w Wtwie *Podlaskiem*, Powiecie *Łukowskim*, JW. *Wojciech Hrabia Suchodolski* dawniej Poseł ziemi *Chełmskiej*, na Seym czteroletni, późniey Kasztelan *Radomski*, w 78 roku życia swego. Od kilkunastu lat rozrządziwszy maiątkiem swym pomiędzy dzieci, w ustroniu wieyskiego zacisza pędził spokojnie resztę dni swoich, patrząc z pociechą na otaczaiące go 6ro Dzieci, 26 Wnuków i iedno Prawnucze. Zgon iego był obrazem śmierci cnotliwego. Opatrzony SS. Sakramentami, oddał duszę Bogu na ręku ukochaney Małżonki, wszystkich dzieci i większey części obecnych wnuków do ostatniey chwili, żegnaiąc i błogosławiąc wszystkich. Pokoj Twoim popiołom drogi mężu! pamięć cnot któreś posiadał nigdy niewygaśnie w sercu twey familji i wszystkich którzy ciebie znali.

Artykuł nadesłany. — Ponieważ bąć przez nieżyczliwość, bąć przez płochość, rozgłoszono pod moiem imieniem niedorzeczną igraszkę słów, z nazwisk dwóch naszych młodych literatów, oświadczam publicznie tem pismem, że nazbyt sobie poważam tych 2 Panów, abym się ich koisztem chciał bawić, i że koncept powyżey wzmiankowany nie iest moim.

F. Dmóchowski R. G. R. W.

Dokończenie treści artykułów w N. 8 Izydy.

Panu *Alban* Doktorowi z *Rostok* udało się zbudować machinę parową bez kotła; niebezpieczeństwo więc explozji zupełnie przeto usuniętem zostało. Cała machina, działaiąca siłą 10 koni, zajmuie wraz z piecem, tylko 6 stóp na długość, 5 na wysokość, a 3 na szerokość. Pan *Alban* wziął patent w Anglji na swój wynalazek, za którego odstąpienie pewne Towarzystwo miało mu postąpić miljon zło: reńs: — Pan *Brunell* korzystaiąc z świeżo zrobionego odkrycia, że niektóre gazy pod silnem parciem przechodzą do stanu kroplistego, użył gazu węglowego do pędzenia machin, zamiast pary wodnej. Sprężystość tego gazu przy temperaturze 100 równa iest parciu 90 atmosfer. Jeżeli ten wynalazek przyjdzie do zamierzonego udoskonalenia, machiny parowe będą przed nim musiały ustąpić, a mechanika zbogacona nowemi postępy, zjedna rozumowi ludzkiemu nowy tryumf i przyniesie dla społeczności nieznane dotąd korzyści. — Strzelby parowe *Perkinsa* strasznieyszą mogą być bronią woienną od dotychczasowey palney broni. W obecności Xcia *Welingtona*, strzelano kulami karabinowemi do tarcz żelaznych na ćwierć cala grubych. Najmocnieyszy nabój prochu ruśniczego zaledwo ie przedziurawić potrafił, lecz kule teyże wielkości miotane ze strzelby parowey z łatwością ie przedziurawiły. Pan

Perkins wystrzelił tysiąc kul w ciągu iedney minuty; podług iego zapewnienia parcie pary wodnej może być ciągle przez 24 godzin i dłużej utrzymywane, a funt węgli kamiennych, dostateczny iest do rozwinięcia massy pary, wyrównywaiącej w sile 5ciu funtów prochu. —Panowie *Hurst* i *Wood* wzięli w *Anglji* patent na nowy sposób folowania sukna, do czego zamiast wody i mydła używaią tylko pary wodnej. — Garbarstwo nadzwyczajne robi postępy; w *Pułnocnej Ameryce* nieiaki *Luter*, wyprawia doskonale podeszwy funtowe w ciągu 63 dni, do wyprawy krowich i końskich potrzebuie 35 a do cielęcych 26 dni. Oszczędność na kapitale zakładowym wynosi 75 procentu, a na korze dębowej 17 procentu. Nieiaki zaś *Spilbury* w *Anglji* ieszcze bardzo skrócił czas garbowania za pomocą sztucznego parcia. Wziął on patent w Anglji r. 1823, który odstąpił pewnemu Towarzystwu za 15,000 funt. szter: (600,000 złp.) i 1000 fun: szt: rocznej pensji.

Wczorajsze w Teatrze Narod: wystawienie Opery *Cyrulik Sewilski* zadowolniło Lubowników; tak śpiewacy grą i śpiewem, iako też orkiestra dokładnem wykonaniem, przyczynili się do uprzyiemnienia tego wieczora.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Anglji.

Niedawno w *Londynie* w dzień Poniedziałkowy, załoczono na okręt *Latona* zwany, 3 beczki, w których według napisu gorzka sól znajdować się miała. Nim te beczki mogły być w składzie okrętowym umieszczone, uczuli majtkowie przykry odór z nich wychodzący, przeto donieśli o tem Kapitanowi okrętu, który obejrzawszy beczki, znalazł w iednej z nich mały otwor zatkany sianem, przezco ieszcze przykrzejszy dał się uczuć odor. Przekonawszy się Kapitan iż nie sól, lecz cóś innego w tych beczkach znajdować się musi, rozkazał odbić szponty i w tej chwili spostrzegł że takowe są napełnione *ciałami ludzkiemi.* Uwiadomiono o tym wypadku Policją, która rozkazała zawieść te beczki do grabarni, a gdy ie otworzono, znaleziono 11 całkowitych trupów które były obsypane solą; wyśledzono nakoniec człowieka który miał zlecenie zawieść beczki aż do okrętu; i znaleziono miejsce zkąd zabrał rozmaite beczki i wory napełnione trupami, które równie iak pierwsze zawieziono do grabarni. Według śledztwa Lekarza i *Dawids*, okazało się że było w beczkach i w workach razem 33 trupów ludzkich rozmaitego wieku i płci obiej, zdaie się że ten obmierzły handel, iuż od dawna prowadzony być musiał, iednak dotąd niemożna było z pewnością wyśledzić kto się nim trudnił.

z Francji.

Dnia 15 b. m. odbyło się uroczyste oddanie Xięcia *Bordo* teraźniejszym nauczycielom. W czasie tego świetnego obchodu, zasiadł Król na tronie w wielkiej sali pałacu *Tuljery* otoczony Xtami rodziny Królewskiej; Wielcy Urzędnicy i Dygnitarze Państwa, niemniej wyżsi Urzędnicy pałacu zaieli przeznaczone dla nich miejsca. Dotychczasowa Guwernantka Xięcia *Bordo* przyprowadziła go rozebranego przed tron Królewski, ażeby się Rada lękarska przekonała że dziecko iest zdrowe, i niema żadnej ułomności ciała, poczym ubrano Xięcia i oddano go nowo mianowanemu Guwernerowi. — Dawnej Guwernatce nadał Król tytuł Xiężny. Dnia 16 z. m. znajdował się P. *Kanning* u Posła *Rossyjskiego* na obiedzie.— Według urzędowych wiadomości z *Madrytu*, zdecydował się nakoniec Król *Hiszpański* dać nowe pełnomocnictwo swemu Posłowi przy dworze *Portugalskim*, polecaiąc mu, ażeby odtąd uznawał teraźniejszy Rząd *Portugalski.* Hrabia *Sylwerja* który dla tego udał się z *Portugalji* do *Ma-*

drytu, ażeby tam wzniecić woynę przeciw swoiej oyczyznie, odebrał rozkaz niebawnie opuścić *Madryt*. — PP. Karol i Horacy *Vernet* Malarze, przybyli niedawno do *Lugdunu*. Zwiedzili tameczne wystawienie obrazów, z których mieli być wielce uradowani. Ci znakomici artyści, udaią się do *Awinjonu*, oyczyzny *Józefa Verneta* ich oyca, tam znajdować się będą na posiedzeniu akademji *Wokluzkiej*, gdzie się ma odbyć publiczne uwieńczenie Pana *Bignani* Przedmiotem poezji danym przez akademją pod konkurs iest ieden wypadek z życia *Józefa Verneta*, dowodzący iak daleko rozciągać się może zapał do sztuk pięknych. Wielki ten malarz morskich widoków, w czasie okropnej burzy przywiązać się kazał do okrętowego masztu, dla dokładniejszego iej przypatrzenia się i przeniesienia na płótno!

z *Niemiec.*

W *Grenindze* uprzątnięto nawet tameczne nowe koszary i arsenał dla nieszczęśliwych chorych znajduiących się bez pomocy i przytułku; Niestety! codziennie pomnaża się ich liczba tak dalece, że iuż żaden dom nie iest uwolniony od tej okropnej choroby. Gdy częstokroć bywa że służący w wprzód zachoruią niż ich panowie, przeto w wielu znacznych domach niema żadnej usługi. Stan tameczney choroby, staie się teraz *chroniczny* i *nerwowy*, gdyż chorzy którzy iuż przychodzą do zdrowia, napowrot zapadaią. Zdrowi mieszkańcy miasta są nader smutni, a nędza biednego ludu staie się co raz większą przy zbliżaniu się zimy. Tak smutne wiadomości dochodzą także z okolic *Fryslandji*, gdzie pokazały się gromady wilków, co o tej porze roku iest w tameczney okolicy rzeczą nadzwyczajną. Te drapieżne zwierzęta rozszarpały wśród dnia kilka koni pługowych, niemniej wiele bydła pokaleczyły. — W *Amsterdamie* umarło od dnia 9 do 14 b. m. 256 ludzi, a od 1 Stycznia do 14 b. m. urodziło się 6010 dzieci, a umarło 6166 ludzi, różnego wieku. — Donoszą z *Szwajcarji* że *Ledy Kochran* opuściła *Genewe* d. 11 b. m. zkąd udać się ma do *Włoch*, a ztamtąd popłynie na przygotowanym dla niej okręcie do *Grecji*.

Od Granic Tureckich.

Odebrano wiadomości przez dowódzcę pewnego okrętu, który d. 28 z. m. wypłynął z *Majny*, że *Jbrahim Basza* wylądował z znacznym oddziałem swego korpusu w *Zimowi*, Grecy napadli na ten oddział i tak porazili, iż *Jbrahim* z utratą kilkuset ludzi cofnął się na dawne stanowisko. Mówią także, iż *Jbrahim* spustoszył ogniem i mieczem kilka obwodów kraiu *Majnotów*, poczem udać się miał z wojskiem swoiem do *Modonu*, gdyż mu zbywało na żywności i innych potrzebach. *Jbrahim* chce oczekiwać w *Modonie* na świeże zasiłki wojska, żywności i amunicji, które mu przybyć maią z *Egiptu*. Listy z *Zante* donoszą, że 4 okręty woienne Tureckie miały przybyć z *Tunis* do *Nawaryno* dla zmocnienia flotty *Jbrahima*, który z powodu mężnego odporu *Majnotów* tak był rozgniewany, iż zniszczył zupełnie miasto *Maratonisi* i iego okolice. — Dnia 22 z. m. *Austrjacki* Jnternuncjusz Baron *Ottenfels* wrócił do *Stambułu* od wód w *Brussa*, dokąd był się udał dla poratowania zdrowia. W tymże dniu, Francuzki Poseł Jenerał Hr: *Guilleminot*, w towarzystwie szwagra swego i z kilku innemi członkami poselstwa, wrócił z *Francji*.

DONIESIENIA.

pozłacane po zł. 9, bronzowe nie złocone zł: 3, srebrne po zł: 9. Medaljoniki złote z emalją zł: 21 bez emalji zło: 18.

W Koszarach Artylerji Konnej Gwardji przy Arsenale znajduią się do sprzedania Konie Artyleryczne zaprzężne wyranżerowane zdatne do ciężkiej roboty, życzący sobie nabyć takowych poiedynczo lub ogółem; o cenie poweźmie Informacją od Wachmistrza w tychże Koszarach stoiącego.

Warszawskie Kommissarjatskie Kommissjonerstwo wiadomo czyni, iż w dniach 9/11, 10/22, 11/23 miesiąca Listopada r. b. odbywać się będzie Licytacja, a w dniach 15/27, 16/28 i 17/29 tegoż miesiąca przetargi, na dostawę w przeciągu roku 1827 ogólnie lub podzielnie podług artykułów, potrzebnych dla Warszawskiego Woienno Rossyjskiego Gwardyjskiego Lazaretu wiktuałów i materjałów. Życzący przyiąć na siebie obowiązek dostawy takowych wiktuałów i materjałów, zgłosić się zechcą w dniach oznaczonych do Kommissjonerstwa i przed rozpoczęciem licytacji złożyć kaucją, gdzie warunki i ceny rzeczonych wiktuałów i materjałów, na dostawę których odbywać się będzie taż Licytacja, każdemu z życzących podjęcia się takowej okazane będą. — W Warszawie dnia 17 Paźdz: 1826 r. 6 Klassy, *Markiewicz*. 6 Klassy, *Elers*. 7 Klassy, *Korżewski*. Sekretarz *Taranowski*.

Uwiadomia się Szanowną Publiczność, iż przy ulicy Miodowej pod Nr 486 na dole w miejscu Kawiarni, iest założony Wielki Bilard; oraz różne trunki kraiowe, Kurjer do czytania i usługa pilna.

Dymissjowany Żołnierz pułku 6 Piecho: Linjo: Wojtkowicz Andrzej, idąc od rogatek Wolskich ulicą Elektoralną i Senatorską, zgubił swe uwolnienie od służby, wydane w tym roku przez Kom: R. Wojny; uprasza najpokorniej kto takowe znalazł, aby raczył oddać do Drukarni Kurjera.

Uwiadamia się Publi: iż w d. 31 m. i r. b. o godzinie 10 zrana, przy ulicy Nowo Senatorskiej w domu pod Nr 476 Lit: D. sprzedawane zostaną przez publiczną licytacją prawnie zaięte Ruchomości iako to: Stoliki, Łóżka, Sofa, Lustro, Krzesła, Toaleta, Suknie damskie etc. za gotowe pieniądze.

Nepomucen Chmieleński K. T. C. W. M.

Nr 556 przy uli y Długa zwanej w Drezdeńskim Hotelu znajduie się okazja do Drezna, Lipska, Berlina lub też do Frankfortu nad Menem, wygodnym poczwórnym powozem i dobremi końmi.

Podpisany ma honor uwiadomić Sza: Publicz: iż założył Fabrykę Perfum różnych, to iest: w Radzie i w Bielanach, iako to; Perfumy Wiedeńskie przez Doktora Ramins, w Wiedniu wynalezione Angielska Cologne, Warszawska Cologne, Francuzka Farina Cologne, Eau de Lavande, Angielski ożywiaiący Balsam, Upiększaiącą Essencją Upiększaiącą Wodę. Oprócz tego mam doskonałe Polityry dla Stolarzy i Lakier dla Lakierników, to za pomierną cenę nabyć można przy ulicy Leszno Nr 737 w Sklepie. Hillman et Kp.

Ukradziono z pokoiu dnia 23 m. b. Zegarek złoty Repetjer z imieniem Krosz a Cracovie, koperta guiloszowana w środku pole czworgraniaste kadratura od repetycji z tyłu pod kapslem szklannym, gdyby takowy Zegarek kto sprzedać chciał, zechce każdy i Zegarek i złodzieja przytrzymać i o tem dać znać do P. Kurca ulica Krakowskie Przedmieście Nr 425, za co w nagrodę odbierze dukatów dwa.

Dyrekcja Jeneralna Stad i Stacji Stadnych Królestwa Polskiego.

Uwiadomia niniejszym, iż w Stacji Głównej Janowie Woiewództwie Podlaskiem, Obwodzie Bialskim, sprzedawane będą drogą publicznej Licytacji w dniu 10 Listopada r. b. Ogiery, Klacze i Źrebięta z Stada Królewskich Koni wybrakowane. Każdy zatem maiący chęć nabycia koni pomienionych, zechce stawić się w dniu i miejscu oznaczonym, które więcej daiącym szczegółowo czyli na sztuki wedle Dezygnacji przez Dyrekcją Jeneralną Stad zatwierdzonej, za gotowe pieniądze sprzedane zostaną. w Warszawie dnia 20 Października 1826. Wielki Koniuszy Korony, Prezes Alexander Hrabia *Potocki*. – Sekretarz Jeneralny *Dulewski*.

☞ Podpisany Artysta pod Nr 410 przy ulicy Krakow: Przed: w domu JW. Krasińskiego Jenerała, w officynie po lewej stronie na dole mieszkaiący, ma honor zawiadomić Szanow: Publi:, iż podejmuie się odnawiać stare olejne malowidła za pomierną cenę, z nadmienieniem iż każde takowe do swej akuratności kolorytu przez swój wynalazek doprowadzone zostanie, tudzież i reperacja gdzie wypadać będzie, najuieznaczniej sporządzi się. Uprasza Szanownych Amatorów o nadesłanie, ufny iż zasłuży na chlubny zaszczyt.

J. Winnicki.

Pierwszy transport Kawjoru Astrachańskiego nadszedł do Handlu przy ulicy Krakowskie Przedmie: obok Kościoła PP. Bernardynek, sprzedaie się na baryłki i funty.

Teatr. Jutro niema widowiska.